

MŪSU DZĪVE

NEDĒLAS PIEZĪMES

Ir pavisam saprotami, ka LAA izraudzīšanu tiešo vēlēšanu ceļā visdrošāk aizstāv LAA Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdis mag. iur. E. Liepiņš. Viņš saka:

"Vēlēšanu lielais priekšnoteikums — Austrālijas latviešu kartotēka lēnām, bet noteikti top. Pārspētas neiecildomājamas grūtības. Esmu nolēmis stāties arī pie vēlēšanu praktiskās noorganizēšanas, au tagad ir skaidrs, ka vēlēšanu noteikti notiks Jaundienvidē un pat tad, ja citur tās neizdotos. Šis varbūtējais neizdodšanās gadījums tomēr varēs izraisīt īstos iemeslus. Tos tad vajadzēs publicēt, lai reiz par visām reizēm būtu skaidrība."

Melburnas žurnālā The Australasian Post lasām šādu skumju stāstu:

"Atbraucot jaunā zemē, jābūt daudz spēka, lai rastu stingru ceļu neierastai dzīvei. Dažreiz ir tāda sajūta, ka jālaužas piķa melnūnā līdzīgā istabā. To pilnīgi saprata arī 24 g.v. latviešu imigrants Arnolds Cielēns, kad viņš ar savu ģimeni devās uz Austrāliju, iedomājoties šeit sevišķi labu zemi bērniem. Taču kopš ierašanās Dievidaustrālijā pirms diviem gadiem, viņu vajūšas tikai neveiksmes. A. Cielēns 2 reizes ievainots satiksmes nelaimēs, pazaudējis darbu un nesēn auto smagi ievainoja viņa sievu. Tas notika tieši tad, kad viņa devās uz slimnīcu, lai apmeklētu ar bērnu trieku saslimušo dēlu. Pēc vairākiem bezdarba mēnešiem Arnolds beidzot sameklēja darbu. Divas dienas pirms jaunā darba sākšanas viņš skaldīja malku un — savainoja aci. Viss bija pret viņu! Pirmā satiksmes nelaime bojāja Arnolda acu gaisu, bet otrā savainoja muguru, tā kā viņš nevar veikt ne ierēdņa darbu, ne kautko smagāku celt. Dzīve bieži vien atļaujas nelabus jokus. Arnolds pēdējā karā bija cīņu vislielākajā karstumā, bet agrīzās no kara veselums vienā gabalā. Tad viņš ieradās miegīgajā, vecajā Dienvidaustrālijā un — lūk, kas notika. A. Cielēns nelaimēs nav salauzūšas A. Cielēna dzīves sparū. Ar atkārtotu enerģiju viņš cīnās, lai jaunajā zemē beidzot tiktu uz istā ceļa."

Ja nu esam sākuši runāt par nepatīkamām lietām, tad zinātieji stāsta, ka mūsu tautieši Austrālijā samēr daudz slimojo. Varbūt gan, ka citur ir tāpat. Kāds tautietis saka, ka sākot parādīties bēgļu dzīves nožēlojamo sākuma gadu sekas. Dažs atkal apgalvo, ka esam pārvērtējuši savus spēkus, jaunās līgdas vijot — mājas un auto pelnot, dārzikus rokot u.t.t. Neviens pagaidām nav ievērojis, ka katru gadu kļūstam vecāki, un arī tas varētu būt iemesls siridj pūkstēt lēnāk vai ātrāk nekā vajag.

Pērn, kad nomira kāds cieniņš Austrālijas tautietis, kurš aizgāja pavisam ātri, ārstiem pat nespējot slimību atklāt, nēlaika labs draugs teica: „Jā, nu viņa vairs nav. Laikam jau sirds nebija turējusi stiprās mantas kārtīgo lētošanu." Tā nu ir, ka šī manta arī mums patiek.

Kad 1948. gadā uz Čīli bija izceļojuši mūsu tautietis Edgars Laipnieks, viņš draugiem Vācijā rakstīja par zilo brīnumu, ka tajā galā restorānos uz galdiem esot sviests, ko varot ēst, cik vien katram patiek, un pie tam vēl bez sevišķas maksas. Vācijā sēdēdami un kādu cigaretiņu pret sviestu mainīdami, nodomājām, ka tie čīlieši ir vai nu traki vai arī izšķēdīgi. Tagad Austrālijā E. Laipnieka šitāda vēstule mūs nepavisam nespētu uztraukt. Bet tie, kas vēl šodien dzīvo Vācijā, čīlieši, ja viņi tāpat turpina „mētāties" ar sviestu, laikam ir un paliek traki.

Vecās paaudzes avīznieks Raits Raitums, pieminot mūsu veco ļaužu dzīvi Fareles nometnē, Vācijā, raksta: „Ja ēdienu kartē minēt kautkā „mit Kleinfleisch", tad iemīnīti zobojas, ka būšot kautkas „mit kein Fleisch", jo gaļas ēdienu parasti maz. Uztura galvenais pamats ir sausā deva: maize, cukurs, margarīns, sviests, siers, marmelāde u.c., ko izsniedz 2 reizes nedēļā. Tomēr no vienas reizes līdz otrai arvien kas pietrūkst un pašiem jāpiepērk klāt. Bet ar ko lai pērk, ja mēnesī katrs saņem tikai 10 markas kabatas naudas?"

Mūsu augstā stila izcelšanās, lielā bagātība un diēnie amati Eiropā, pirms atbraukšanas Austrālijā, nav palikuši nepamanīti arī austrāliešiem. Melburnas laikrakstā „The Sun" „komiku" veidā atstāstīta divu austrāliešu saruna ar jaunaustrālieti. Nobeigumā ir tas pats kādreiz jau dzirdētais stāsts par suniņiem:

Takšelis saka, ka viņš reiz mājās bijis bernardīnietis. Arn. Smits.

PLAŠI 14. JŪNIJA SARĪKOJUMI AUSTRĀLIJAS LATVIESU CENTROS

Turpinājums no 1. lappuses.

teica: „Esmu bijis Austrālijas delegāts Apvienotajās Nācijās Parīzē un Ņujorkā, un labi iepazīnu tos, kas teica, ka reprezentētojt jūs. Es ceru, ka reiz varēsit no šiem aizbildiem atbrīvoties."

ABKS ģenerālsēkretārs V. Skarulis nolāsija Austrālijas ārlietu ministra R. G. Keisija un opozīcijas vad. vietnieka A. Kalveļa vēstules, kurās ievērojami valstevīri un Austrālijas abu lielāko partiju pārstāvji apliecināja dziļāko līdzjūtību mūsu upuriem cīņā pret apspiestību un netaisnību. Turpmākajā norisē visu tautību pārstāvji, uzņūkuši kopā uz skatuves, pēc kārtas teica 2. min. apspūzības runu, pieminot terora upurus. Sekoja klusuma brīdis.

Koncerta daļā latviešus pārstāvēja V. Ruļļa vadītais sidniešu jauktais koris, nodziedot V. Ozoliņa Dzēves un ērglis un Vīlota Gaismas pīli. Dubultkvartets J. Puišēna vad. dziedāja A. Kalniņa Šurp, brāļi un J. Norvija Svēts mantojums. Soliste Elvira Arone, kuru pavadīja komp. Eizēns Freimanis, dziedāja J. Kalniņa Pateicība Dievam un Joh. Seb. Bacha-Guno Ave Maria. Teicamu priekšnesumu koncertā vēl sniedza čehu pianists G. Baselli un igauņu viru koris H. Moldera vad.

Daļu koncerta skapu lentā uzņēma ABC raidītājam, Koncerts bija pulcējis ap 1000 klausītāju, starp tiem apm. 100 austrāliešu. Visiem apmeklētājiem kopā ar programmu, kurai iespējīgu vāku bija zīmējās māksl. R. Zusters (sk. attēlu 4. lpp.), izsniedza informācijas materiālus angļu valodā.

14. jūnijā Sv. Džēmsa baznīcā notika apvienots latv. dievkalpojums, piedaloties māc. J. Krauklim un J. Lūsim. Dziedāja soliste E. Arone un koris.

Sidneja 14. jūnijā norisī plaši atzīmēja ABC raidītājs, uzņemot skapu lentā intervijas 8. jūnijā preses konferencē un 13. jūnijā pirms koncerta. Kārtējās ziņas bija atreferējumi par vainaga nolikšanu un svinīgā akta norisī, pieminot, ka līdzīgs sarīkojums noticis arī Melburnā, kur runājis kons. pārstāvis O. Rozītis, Mūsu mūzikai 2 BL raidītājs veļtija 3 reiz pa 15 min. raidījumiem. Negaidīti maza, turpretī, bija atsaucība austrāliešu presē.

Turpinājums no 1. lappuses.

krātiskā ceļā. Mēs nevaram akceptēt vadību, kas būtu radusies kā dažu privilēģiju un kombināciju rezultāti, vienalga kādas personas tur arī nētrastots. Vadība, kas nebūdu tautas uzticību, nebūtu vadība. Šis ir demokrātijas pamatprincipis, un tā kā visas mūsu politiskās partijas arvien sevi atzinušas par demokrātiskām, tad arī viņām ar šādu atrisnājumu vajadzētu būt apmierinātām.

Bet varbūt šī nostāja ir par daudz formāla, varbūt partijas tiesām pelnī lielāku ievērību un arī privilēģijas. Mēģināsim aplūkot mūsu politisko partiju lomu un to vispār zināmiem faktiem un loģiskiem slēdzieniem, kas no šiem faktiem secināmi.

Līdz 1934. gadam Latvijā pastāvēja ap 30 politisku partiju. Šo partiju uzdevums Saeimas vēlēšanās bija tikai uzstādīt kandidātus, bet šī tiesība nepiederēja tikai partijām vien — kandidātus varēja uzstādīt arī zināms skaits pilsoņu neatkarīgi no partijām. Svarīgākais tēmer ir tas, ka par uzstādītajiem kandidātiem balsoja tauta. Neviens politiķis nenonāca Saeimā tikai tāpēc vien, ka viņš bija kādas partijas nozīmēts — viņš bija jāievēl. Un viņu vēlēja ne tikai attiecīgās partijas biedri vien, bet gan visa tauta. Ja nu mēs gribētu turēties pie Latvijas 1922. g. savtveramies principiem, ko visas partijas sakās atzīstam, tad mums būtu šī kārtība jāievēro arī tagad.

Mēs zinām, ka politisko partiju eksistences pamats ir uzskatu un ideoloģiju dažādība. Ja šīs dažādības nebūtu, tad nebūtu arī partiju, un jo lielāka dažādība, jo vairāk partiju. Šī uzskatu dažādība var izpausties katrā jautājumā, kam vien sakars ar valsts vadību, un katrā demokrātiskā valstī tas tā arī ir. Bet ja nu jautājam, vai uzskatu un ideoloģijas dažādības valsts vadības jautājumos vēlams kultivēt arī tagad, tad gan jāatbild ar noteiktu „nē". Pašlaik mums nav valsts, ko vadīt, un par to, kā būtu vadāma Latvijas valsts pēc tās atbrīvošanas, ir vēl pārāk agri spriest. Un ne jau mēs, trimdnieki, to izšķirsim. Tādēļ šīm partijām, un to domstarpībām tagad ir tikai tīri akadēmiska nozīme, un latviešu apvienošanas darbā tās kā

PLAŠI SERU SARĪKOJUMI ADELAIDĒ

Tautas sēru dienu Adelaidē ievadīja Baltiešu padomes piemiņas sanāksme. Bija pulcējušies visu triju tautu organizāciju pārstāvji. Sanāksmi atklāja pad. priekšsēdis un uzaiņināja baltiešu aizvestos mocekļus godināt ar klusuma brīdi. Pad. vicepre-dis igauņi P. Trickevics atgādināja nepagurt gīgantiskajā cīņā par Baltijas tautu patstāvību, bet lietuviešu pārstāvis J. Lapšis nolāsija rezolūcijas, kurās iesniegts prezidentam Eizenhaueram, Čerčilam, Francijas premjeram, AN vadībai un Austrālijas min. prezidentam Menzījam. Baltiešu padome bija rūpējusies arī par garāka raksta ievie-

tošanu lielajā dienas laikrakstā „The Advertiser" un raidījumu radiofonā.

Kupli apmeklēta bija māc. V. Voitkusa vadītais aizvesto piemiņas dievkalpojums 13. jūnija vakarā. To kuplināja ALB jauktais koris K. Svēnes vadībā.

DV Adelaides nodaļa 14. jūnijā rīkoja piemiņas svētkus. Ievadvārdus teica māc. V. Voitkus, pēc kam runāja red. V. Dulmanis, norādot, ka 14. jūnija atcere nedrīkst tapt par vienkāršu ieradumu, bet gan par visas tautas svētko upurbrīdi. Garīgā koncertā piedalījās prof. R. Mikelsons, E. Petrevics, ALB jauktais koris un DV dubultkvartets. Piemiņas brīdis bija pulcējis ap 700 apmeklētāju. V. Mežaks.

MAZPULCĒNI PIEMIN 14. JŪNIJU

1. Saules mazpulka vakarēšanā Melburnā: no kr. — K. Veinbergs, Ern. Māršaus, māc. E. Kociņš un J. Mežaks.

1. Saules mazpulka vakarēšana 13. jūnijā Melburnā bija vēltita Aizvesto piemiņai, Vakārēšanā piedalījās mazpulcēni, to vecāki, mazpulka vecbiedru un viesi. Pēc mazp. mācītāja E. Kociņa svētbriļās jaunie mazpulka dalībnieki parakstīja svinīgu solījumu un saņēma nozīmes. Sekoja aizvesto piemiņai vēltas mazpulcēnu deklarācijas un muzikāli priekšne-

sumi. Vecbiedru apspriedē pārrunāja priekšdarbus mazpulka darbu skatei Adelaidē kultūras dienu laikā, vadītāja sagatavošanas kursu izveidošanu un nolēma atbalstīt prof. E. Dunsdorfa ierosinājumu par Latvijas aprakstu centrāles veidošanu, aicinot arī mazpulka dalībniekus iesūtīt centrālei aprakstus. E. M.

Politika bez partijām

tādas neko pozitīvu dot nevar. Ja mēs tagad sāktu „politiski organizēties", t.i. stāties partijās un dibināt launas, tad veidā izceļot un pasvītrojot savas uzskatu un ideoloģiju dažādības, tad taču katram skaidrs, ka tas varētu novest tikai pie šķelšanās un pat pie apkarēšanas, kā to, diemžēl, politisko partiju prakse Latvijā ir rādījusi. Bet ja runā par visu partiju vienotību fronti un kopējiem mērķiem visiem, tad līdz ar to partijas jau ir zaudējušas savu eksistences pamatu un vairs nav vajadzīgas. Ja visiem ir vienādi uzskati, tad mums vairs ir tikai viena partija — latviešu partija, un tas tieši ir tas, pēc kā mums trimdā būtu jācenšas.

Ir vēl dzirdēts apgalvojums, ka trimdā vēltās centrālās organizācijas pārstāvēt tikai bēgļus, un to uzdevums esot gādāt tikai par aprūpi u. tml, kamēr politiskās partijas pārstāvēt visus — arī Latvijā un Sibīrijā esošos latviešus, un tadē vienīgi tāt esot tiesība politiski darboties un cīnīties par Latvijas atbrīvošanu. Jādūmā, ka šim apgalvojumam pamatā ir doma, ka katras partijas fragments šeit trimdā pārstāvētu visus tos latviešus, kas pēdējās vēlēšanās Latvijā par attiecīgo partiju balsu. Šādu domu, varbūt, varētu atzīt par pareizu, ja mēs šodien rakstītu 1932. vai 1933. gadu, bet veselus 22 gadus pēc pēdējām vēlēšanām, sevišķi vēl, ja šo 22 gadu laikā notikušas tik milzīgas politiskās pārmaiņas. Ka laiks nestāv uz vietas, un ka apstākļi grozījušies, to jau atzinušas arī partijas pašas, tā piem., sociāldemokrāti deklarējuši savu atteikšanos no marksisma, Demokrātiskais centrs un Progresīvā apvienība apvienojušies, nodibinot Liberāļu partiju u.t.t. Kā gan sociāldemokrāti pēc savas atteikšanās no marksisma va rētu iedomāties pārstāvēt to latviešus, kas 1931. g. balsu. solīši par viņiem kā par marksistiem? Un kas pārstāvēs to paaudzi, kas 1931. g. vēl nebija pilngadīga, bet pēdējā karā lēja asinis, aizstāvot dzimteni? Vecākie no tiem tagad jau pāri 40 gadu vecumam. Kā redzams šī konstrukcija ir pārāk mākslīga, lai tā izturētu kautēku nopietnu kritiku.

Beidzot vēl paliek apgalvojums, ka partijām esot lielāki piedāvājumi politiskā cīņā un labāki sakari ar ārzemju politiķiem nekā ārpus partijām stāvošiem latviešiem. Ir taisnība, ka partijām ir piedāvājumi politiskā cīņā, tikai jāatceras, ka šī cīņa ir noritējusi savā zemē un pašu partiju starpā. Cīņas mērķis toreiz bija iegūt vēltējū balsis, bet līdzeklis — citu partiju kritika un solījumi. Ar valstu vadītāju personu pārliecināšanai nav lietojami tie paņēmiņi, kas der pašu tautas vēltējūm. Ir taisnība arī, ka politisko partiju locekļiem ir nopelni neatkarīgās Latvijas atzīšanas panākšanā, bet vai var apgalvot, ka piem., Zigrīda Meierovica panākumu atslēga bija Zemnieku savienības biedru kartē kabatā, un ka bez šīs biedra kartes viņš neko nebūtu panācis? Nē, par viņa panākumiem jāpateicas nevis biedra kartei, bet gan viņa paša personībai un spējam. Nevis biedra karte rada valsts vīrus un sabiedriskus darbiniekus, bet gan spējas, enerģija un pašreizējais darbs.

Un sakari? Sociāldemokrāti, bez šaubām, ir tā partija, kas var lepoties ar visplašākajiem sakariem ārzemēs, bet ko līdzēja šie sakari 1945. gadā, kad Zviedrijā, kur tieši dzīvo mūsu va dzīvēji sociāldemokrāti un kur bija arī socialistu valdība, pret visas zviedru sabiedrības domu izdeva mūsu internētos legionārus Pad. savienībai? Ko līdzēja šie sakari, kad pag. gadā Itālijā starptautiskajā socialistu kongresā mūsu sociāldemokrātus nemaz nepielaida?

Pietiks piemēru. No teiktā ir skaidrs, ka mūsu politiskās partijas trimdā Latvijas labā neko tādu panākt nav varējušas, ko nebūtu varējuši panākt arī citi, un kas varētu tām dot kādu tiesību prasīt privilēģijas. Ar vārdiem vien nepietiek, mēs gribam prasīt darbus, un ja politisko partiju darbinieki tādas varēs uzrādīt, tad arī latvieši tos prasīs novērtēt un attiecīgās personas ievēlēs latviešu trimdas vadībā bez visām privilēģijām.

Stāšanās partijās un organizēšanās tagad, kad mums būs atkal neatkarīga Latvijas valsts. Neskaldisim tagad savus spēkus savstarpējās cīņās dēļ vadības, bet iesim skaidru demokrātisku ceļu. Partiju politikas vietā liksim nācīnālu politiku.

B. Straziņš.

BALTIEŠU VIENPRĀTĪBAS PARĀDE BRISBENĀ

Baltiešu sēru dienu Brisbenā rīkoja Brisbenas latviešu biedrība un DV nodaļa sazinājā lietuvju un igauņu organizācijām 13. jūnijā Ģeogrāfijas biedrības telpās. Āle ar 350 sēdvietām bija krāšņi dekorēta ziediem un zaļumiem, bet estrādī greznoja Baltijas valstu karogi. Bija ap 400 apmeklētāju, visvairāk latviešu, tāpat arī viesi no vietējās preses un radiofona. Neiztrūka baltiešu labvēlis māc. T. A. Reimers, kas redzams visos mūsu sarīkojumos.

Svinīgo vktu atklāja latviešu viru koris ar britu himnu. Taj sekoja BLB pr-ka Dr. J. Karika referāts angļu valodā. Runātājs operēja g.k. ar skaitļiem, faktiem un datiem, kas mums visiem labi zināmi, bet šienes klausītājiem vislabāk saprotami. Referātam sekoja piemērotas ainas un ainavas uz ekrāna no kāda privāta krājuma, ko brisbeniešu rīcībā bija nodevis Sidnejas tautietis K. Pijols. Tur redzēja gan ģeogrāfiskas diagrammas par Baltijas valstīm, gan Rīgas jūrmaļu, gan arī baigā gada upurus. Tāda uzskatāmība katrā ziņā iespējīga un vēlama.

Koncerta daļu piepildīja lietuviešu jauktais koris, latviešu viru koris, soliste Dzidra Eķis un pie klavierēm brīvmāksliniece Mākalna, kas bez tam atskaņoja arī kādu Medīna solokompozīciju. Svinīgie priekšnesumi izraisīja nedalītu piekrišanu, un piemiņas aktu var uzskatīt par labi izdevušos.

Svētdien, 14. jūnijā latvieši noklausījās latvju tautas dziesmu raidījumu Brisbenā 4 KQ raidītājā.

Baltijas tautu sēru dienas sarīkojumā bija ieradies arī Ukrainu komitejas pārstāvis Mikolajenko. 28. jūnijā pl. 16 šī organizācija Municipal Library telpās, Stanley St., South Brisbane, rīko piemiņas aktu 1933. gada bada upuriem Ukrainā, ar to protestējot pret boļševiku varmācībām un apzināto slepkavību. Mēs zinām, ka kolektīvizācija Ukrainā toreiz izraisīja mākēlīgo bada epidēmiju, kurā bada nāvē gāja bojā ap 8 milj. cilvēku. Tas notika Ukrainā, kur auglīgā melnzemes kārtā ir trīs metrus dziļa, kur kūsmēslus formē kriegēļos, zāvē un sadedzina, kur auglīgo zemi rušina ar koka arkliem un kur kviešu ražas ziņā jau cara laikos skaitījās Eiropas labības klēts. A. I.

400 BALTIEŠI PIEMIN AIZVESTOS PERTĀ

Pertas baltiešu kopīgi rīkotajā 14. jūnija upuru atceres aktā bija ap 400 apmeklētāju. Svētbriļdi vācu valodā vadīja māc. L. Kampe. Igaunju pārstāvis angļiski runāja par masu deportācijām Baltijā. Pēc tam ik valsts pārstāvis teica uzrunu mātes valodā. Dziedāja ig. unlatviešu koris. Rietumaustrālijas valdības locekļiem bija piesūtīta informācija par 14. jūnija piemiņas akta nozīmi.

Arī ukraiņi 27. jūnijā Pertā rīko pretkomunistisku demonstrāciju. Notiks gājiens cauri Pertai ar attiecīgiem plakātiem. Cik pagaidām zināms, tad komūnistu ukraiņu akcijai gatavo „pretrīcīenū". Gājiēnā aicināti piedalīties arī latvieši, bet mūsu organizāciju pārstāvju sanāksme nolēma organizētā veidā ukraiņu gājiēnam nepievienoties, kaut iēnteresētie tautietīši var piedalīties individuāli. M. V.

SIRSNIĢI AIZLŪGUMI DŽILONGĀ

An 300 Džilongas baltiešu 14. jūnija pusdienas laikā no Sv. Marijas baznīcas soļoja uz austrāliešu

KONSULĀRAIS PĀRSTĀVIS O. ROZĪTIS

20. jūnijā ieradās Džilongā, kur piedalījās Džilongas DV nodaļas rīkotā 14. jūnija piemiņas vakarā. Sarīkojums bija pulcējis izcīlu apmeklētāju skaitu: apm. pusi no Džilongas 300 latviešiem. Pēc DV nodaļas pr-ka S. Kampana atklāšanas vārdiem, runāja konsulārlāris pārstāvis O. Rozītis, godinot 14. jūnija aizvesto piemiņu, bet pēc tam isumā raksturodams starptautisko stāvokli un mūsu uzdevumus. Vēl runāja Džilongas igauņu pārstāvis Rāidma un lietuviešu pārstāvis Pelēnauskas.

Sekojošā koncertā pirmo reizi publikas priekšā stāfās H. Bergera vadītais Džilongas latviešu koris. Tā 20 dziedātāji dirigenta lietpratīgajās rokās sevi apliecināja par daudzdošu dziesmotu kopu, kam arī turpmāk jāvēl tikpat strauja augšupeja. E. Dārzīņa, Medīna, A. Kalniņa un J. Kalniņa solo dziesmas dziedāja A. Raiskuma un H. Bergers.

Pēc koncerta vairums apmeklētāju pakavējās pie tēlas galdā. kur lūdza konsulāro pārstāvi atbildēt vairākiem jautājumiem pasu, pavalstniecībās u.c. lietās.

kritiņo karavīru piemiņēklī. Lietuvieši un latviešu tautu meitas nesa baltiešu kopējo vainagu ar visu 3 valstu krāsām un uzrakstu angļu valodā: „Commemoration of Baltic people deported and murdered by Communists 1941". Pie piemiņēkļa notika īss un sirsnīgs aizlūgums, pēc kam vietējo kara veterānu pārstāvis pateicās par krāšņo vainagu un teica: „Jūs, kas esat redzējuši savu dzimteni labās dienās un esat arī pieredzējuši okupantu teroru un varmācību, stāstait par dzimteni arī saviem bērniem. Atgādināt viņiem savas nācīonālās parādas, mēacit vien savu kultūru, lai viņi nekād neaizmirst, kādai tautai tie pieder. Tā jāmēcīstīties mīlēt arī to zemi un tautu, kas tagad jums devusi patvērumu un mierīgu bezbaļu dzīvi." Vēl runāja austrāliešu māc. Pēhs un lietuviešu mācītājs, kas norādīja, ka mūsu ienaidnieks ir arī Dieva ienaidnieks. Džilongas laikraksts „Geelong Advertiser" 14. jūnija nozīmē bija veļtījis ievadrakstu.

Pēcpusdienā St. Mary baznīcā notika dievkalpojums angļu valodā, kas bija domāts g.k. lietuviešiem. Nobeigumā atskanēja Lietuvas valsts himna. Latviešu sēru dievkalpojumu 20. jūnijā Džilongā vadīja māc. E. Kociņš. 14. jūnijā Džilongas raidītājs pārrādīja latviešu dziesmas. Tās atskaņoja solists H. Bergers un viņa vadītais Džilongas latviešu jauktais koris. J. Balodis.

BALARATĀ

tautieši daudz atsaucīgāk nekā citās dienās pulcējās abu vietējo luterāņu draudžu dievkalpojumos. Māc. E. Kociņš par aizvestajiem tautiešiem azlūda 7. jūnijā, bet māc. A. Bugā 14. jūnijā, kad par Baltijas traģēdiju speciālā dievkalpojumā angļu valodā viņš pastāstīja arī Balaratas angļiņiem. Tie vēl iepazīnās ar LAA Informācijas fonda piesūtītajiem materiāliem komūnistu briesmu darbu tuvākai raksturošanai

Balaratas raidītājā 3 BA 14. jūnija vakarā dziedāja soliste V. Liepina-Zake. Māksliniece kuplināja arī māc. A. Buga vadīto dievkalpojumu, bet abās baznīcās dziedāja BaLB jaukts koris.

Beigas 6. lappusē.

ADELAIDES VENTA,

viena no nedaudzajām latviešu futbola vienībām brīvajā pasaulē. Uzņemumā 1. rindā no kreisās: V. Briedis, V. Pladers, K. Jarevics, V. Runis un P. Jaunkalvis, kas ar arī Ventas vadītājs, 2. rindā: vienības pārstāvis austrālietis B. Hiders, Aivars Lūdums, E. Polis, Andris Lūdums, vienības kapteinis V. Rutkovskis, V. Reināls, A. Didrihsons, S. Pladers, V. zēbergs un K. Reintāls.

P. Purkallīša uzņēmums.

Australijas Latvietis

A LATVIAN NEWSPAPER IN AUSTRALIA

Published under the Publication of Newspapers in Foreign Languages Regulation, Statutory Rules Nr. 13,1934. Responsible Publisher E. Delins, Box 69, P. O. Prahran, Vic. Printed by Standard Newspapers Pty. Ltd., 10-14 Park Rd. Cheltenham, Victoria.

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

May 7, 1953.

Mr. Kersten, of Wisconsin, submitted the following resolution; which was referred to the Committee on Rules:

RESOLUTION

Whereas the Government of the United States of America maintains diplomatic relations with the governments of the Baltic nations of Lithuania, Latvia, and Estonia and consistently has refused to recognize their seizure and forced "incorporation" into the Union of Soviet Socialist Republics: "Now, therefore, be it

RESOLVED: That there is hereby created a select committee to be composed of seven Members of the House of Representatives to be appointed by the Speaker, one of whom he shall designate as chairman. Any vacancy occurring in the membership of the committee shall be filled in the same manner in which the original appointment was made.

The committee is authorized and directed to conduct a full and complete investigation and study of said seizure and forced "incorporation" of Lithuania, Latvia, and Estonia by the Union of Soviet Socialist Republics, including in such investigation, but not limited to, secret agreements pertaining to the Baltic nations between the Union of Soviet Socialist Republics and German Nazi regime in the years of 1939-1940; treaties between the Baltic nations and the Union of Soviet Socialist Republics and the violation thereof; the infiltration of the Baltic nations by Soviet agents and the invasion of the Baltic nations by the Soviet armed forces in the years 1939-1940; the fraudulent election system imposed upon the Baltic nations in the year 1940 to insure the election of persons favorable to the Union of Soviet Socialist Republics and inimical to the Baltic nations and the Baltic peoples.

The committee shall report to the House (or to the Clerk of the House if the House is not in session) as soon as practicable during the present Congress the results of its investigation and study, together with such recommendations as it deems advisable.

For the purpose of carrying out this resolution the committee, or any sub-committee thereof authorized by the committee to hold hearings, is authorized to sit and act during the present Congress at such times and places within or outside the United States, its Territories, and possessions, whether the House is in session, has recessed, or has adjourned, to hold such hearings, and to require, by subpoena or otherwise, the attendance and testimony of such witnesses and the production of such books, records, correspondence, memoranda, papers, and documents, as it deems necessary. Subpoena may be issued under the signature of the chairman of the committee or any member of the committee designated by him, and may be served by any person designated by such chairman or member.

GRIM STRUGGLE FOR POWER

By PAUL L. FORD

There are continuing indications of a grim struggle for power within the Kremlin.

In the period since Stalin's death on March 5, Georgi Malenkov has slipped from a position of hereditary pre-eminence to one necessitating collaboration with at least four rivals.

For a few days after his sponsor's demise, the Soviet press hailed Malenkov as the perfect successor. But in mid-March this praise abruptly stopped. The expected effusive references to the new Premier's saintly qualities and supernatural abilities, previously heaped on Stalin, failed to develop. In the past two months his name has received less and less attention in the Soviet press. Further, the new Premier, supposedly at his own request, gave up on March 14 his key post as communist party secretary, a job to which Stalin had clung till the end. Had Malenkov been free to boost his own stature, he would hardly have given up a post with such prestige.

Pravda boasts that the Soviet Union is being ruled by an efficient collective party leadership. In addition to Malenkov, this clique includes Lavrenti Beria, chief of the secret police; Nikolai Bulganin, head of the army; Nikita Khrushchev, new party secretary, and Viacheslav Molotov, minister of foreign affairs.

This can be only a temporary arrangement. In Russia, where force settles everything and opposition is something to be crushed, the whole system drives relentlessly toward personal dictatorship. So it was with Lenin; so it was with Stalin. Each purged his friends as well as his enemies until he alone was left at the top.

The relentless drive for power under communism was described by Laszlo Rajk, Hungarian minister of the interior, who was himself purged by Stalin.

"If you have four enemies and you want to get rid of all four of them," said Rajk, "the thing to do is to make an alliance with all four, assuring them of full co-operation. After a while start to persuade three that the fourth one is a menace to the whole alliance and get their help in having him removed. After a while persuade two that the third one is a menace to them, and while assuring them of the very sacredness of the common aims, get their help in removing the third and so on until all enemies are liquidated."

It may well be that the communist strategy will be employed among the new rivals for Kremlin leadership. But the big question is, who will be purged? And who will do the purging?

No single member of the Soviet directorate has yet achieved enough power to attempt a coup d'etat. But, as Malenkov's star appears to be waning, the strength of his rivals seems to be increasing. For example, Beria's rising power is indicated by the fact that Malenkov recently cancelled the Moscow doctors' purge, which had been pointedly aimed at embarrassing Beria and his security police.

In Russia the three chief sources of power are the communist

Common need of Nations

President Eisenhower declared that all nations defending freedom "are one in their common need and their common cause—and none can sanely seek security alone."

The President made this statement in an address to the National Junior Chamber of Commerce, an organization of younger businessmen from all parts of the United States.

"It is no wonder that our national security is so vast a matter," he said, "for the struggle in which freedom today is engaged is quite literally a total and universal struggle. It engages every aspect of our lives. It is waged in every arena in which a challenged civilization must fight to live."

President Eisenhower said that it is also an economic struggle, a political struggle, a scientific and an intellectual struggle.

"It is a spiritual struggle," he continued, "for one of communism's basic assumptions about the nature of men is that they are incapable of ruling themselves, incapable of attaining the spiritual standards and strength to solve national problems when these require voluntary personal sacrifice for the common good."

"This is the communist's justification for regimentation. All this we deny. And we must seek in our churches, our schools, our homes and our daily lives the clearness of mind and strongness of heart to guard the chance to live in freedom."

"For this whole struggle, in the deepest sense, is waged neither for land nor for good nor for power—but for the soul of man himself."

He referred to the so-called "fortress" theory of defence, whose advocates ask why the United States cannot stand alone and make its own decisions, regardless of other nations. The President gave a few answers to this question.

"A total struggle — let us never forget — calls for a total defence," he said. "As there is no weapon too small — no arena too remote — to be ignored, so there is no free nation too humble to be forgotten. All of us have learned — first from the onslaught of Nazi aggression, then from communist aggression — that all free nations must stand together, or they shall fall separately."

"There is no such thing as partial unity. That is a contradiction of terms. We cannot select those areas of the globe in which our policies or wishes may differ from our allies — build political fences around these areas — and say to our allies: 'We shall do what we want here — and where you do what we want, there and only there shall we favor unity'. That is not unity. It is dictation. And it is not the way free men associate."

The President took note of the "unhappy murmurings" about the United Nations, and the dismay caused by its "seemingly vain and tedious" political discussions. He pointed out that to the communist world the U.N. has seemed to be exploited in spreading disunity and confusion.

To the Free World, he said, the U.N. has seemed to be a constructive forum for free discussion of the world's problems, an effective agency for helping to solve those problems peacefully.

"Perhaps," he said, "the greatest worth of the U.N. is precisely this: It holds up a mirror in which the world can see its true self. And what shall we want to see in such a mirror but the whole truth — at such a time of total struggle?"

Classes are held in any place where there are six or more people to form a class. There are two classes at night, lasting for two hours each. A free textbook is supplied. Attendance at classes is the quickest way to learn the language.

RED PROPAGANDA MACHINE PREACHES HATE AND PEACE SIMULTANEOUSLY.

By Benjamin West.

The Soviet propaganda machine is a marvellous instrument. It

party, the secret police and the army. Any one of the men who controls them could emerge as the final victor in the struggle for power.

In addition there is always Molotov, the wily diplomat who has survived every purge since Lenin's time.

How much chance Malenkov, who controls only the bureaucracy, would stand against these men, no one can say. Certainly, the filling cabinets of bureaucracy would make poor weapons against the machine guns of Beria's secret police or Bulganin's soldiers.

toots two tunes at once.

To its captive audience behind the Iron Curtain it plays a constant dirge of hate for the Free World. To the Free World it often plays a siren-like tune that drips of peace and goodwill.

To understand such contradiction one must realise the critical internal problems in the Soviet Union. There are indications of a grim struggle for power among its new leaders—Premier Georgi Malenkov; Lavrenti Beria, chief of the secret police; Nikolai Bulganin, head of the Red army; Nikita Khrushchev, communist party secretary; and Viacheslav Molotov, minister of foreign affairs. All are striving for the support of a restive and oppressed people.

"Pravda" says the Soviet Empire is being ruled by an "efficient collective party leadership," but history proves that anything but eventual one-man rule is incomprehensible in a dictatorship. It is evident that these men in the Kremlin have a purpose in maintaining the status quo—of following the Stalin line of preaching hate at home and peace abroad. They do not want anyone rocking the boat — either from inside or out — until the scuffle in the wheelhouse is over.

That was Lenin's line, too. He once said: "If it is possible to win time, to get even a short respite for organisational work, we must obtain it."

Apparently the new Soviet rulers feel if they can stir up enough hate against the free nations they will be able to maintain unity at home while they iron out their leadership problems. Analysis of recent Red radio stations shows that Malenkov and

company are playing the dissonant tunes of hate and peace as loudly as Stalin ever did.

On May 29, Radio Budapest said the United Nations forces in Korea "again used grenades filled with poison gas. The grenades were shot from 155 m.m. cannons along the Sing-Sung sector." The false charge of using poison gas has been refuted many times, but here the communists refute it themselves. It is impossible to fire grenades from a cannon and there is no Sing-Sung sector in Korea.

On June 1, the communist broadcasters for the East German Home Service launched an attack on Chancellor Konrad Adenauer. The Free German leader, they said, reminded them of President Syngman Rhee of the Republic of Korea. "What Rhee did in Korea," they said — "create an aggressive army and then launch an attack—is what Adenauer hopes to achieve." The communists ignore, of course, two basic facts: that the Republic of Korea was invaded on June 25, 1950, by communist armies and that Adenauer hopes to build a defence that will prevent a similar communist invasion of his country.

On April 25, "Pravda" printed, for the outside world to read, a long and, for "Pravda," relatively gentle comment on President Eisenhower's April 16 speech, in which Mt. Eisenhower made a plea for "a true and total peace." Four days after the "Pravda" comment, the Russian clandestine radio station in Azerbaijan province of northern Iran referred to "the demagogic speech of Eisenhower... who wants to cover up American imperialism and war activities." The Azerbaijan station is a propaganda outlet for which the Soviet regime does not officially assume responsibility in order to be able to use invective more freely.

ENGLISH LESSONS ARE FREE

Free lessons in English are available to all people who have come to live in Australia and cannot speak the language.

If you have relatives or friends who need help to learn English, you can assist them by telling them that they can have free lessons.

you to learn to speak English. Booklets telling all about the lessons are sent out each month, and you may have them sent to you even if you are also learning English at a class or by correspondence. They will not cost you anything.

If you would like to know more about how you can learn English free of charge, and would like to enrol for tuition, please write to the Education Department in your State, whose full address is shown below:—

New South Wales: The Officer-in-Charge, Education Department, University Branch Office, University Grounds, Sydney, N.S.W. Phone MW 2911.

Victoria: The Officer-in-Charge, Migrant Education Section, University Grounds, Carlton, N.3, Melbourne. Phone FJ 1527.

Queensland: The Officer-in-Charge, Migrant Education Section, Department of Public Instruction, Box 1389R, G.P.O., Brisbane. Phone J 1904.

Classes are held in any place where there are six or more people to form a class. There are two classes at night, lasting for two hours each. A free textbook is supplied. Attendance at classes is the quickest way to learn the language.

Correspondence Lessons If you live in a place where no class is held, and where there are not enough people to form one,

you can have lessons sent to you by post. These are called correspondence lessons. The pupil sends his work to a teacher who corrects it and returns it to the pupil. This is not as quick a way of learning English as going to a class, and you should not ask for correspondence lessons unless you cannot attend a class.

Radio Lessons Lessons on the radio are broadcast each Saturday and Sunday over the Australian Broadcasting Commission stations all over Australia. These lessons will help

VIENINIEKS meklē labu istabu tautiešu mājā, Middle Park, Albert Park vai Sth. Melb. raj. Rakstīt: J. A., 27 Merton St., Albert Park, Vic.

VIENINIEKAM izdodama mēb. istaba 4 Spring St. Fitzroy, Vic., Johnston un Nicholson St. stūrī. r.

MARTA FRIDRICHSONE, 16 Līvingston St., Ivanhoe, Vic., pieņem pasūtījumus dāmu kleitām. Tālr. Jx 4453. r3

MazGAJU UN LĀPU kungu veļu. Privāti, 89 Edinburgh St., Burnley, Vic., netālu pie stacijas un 70. vai 74. tramvaju 14.pieturas.

LŪDZU atsaukties Rumbans kdzi Idai Anaitis, Lot 190 Wheat-sheaf Rd., Glenroy, Vic.

VOLDEMĀRU FOLKMANI no Praviņu Dārzniekiem dzimšanas dienā sveic L. Kritiņš, 24 Elm Grove, Ripponlea, Vic. r.

IzPALDzE vajadzīga latviešu ģimēnē Revesby centrā. Tuv. ziņas Lot 56 Rowland St., Revesby. r.

IRON CURTAIN SATIRE

Visiting a school room, the president of Poland pointed to a picture on the wall and asked who it was.

"Marshal Rokossovsky," answered one of the pupils. "The teacher told us."

"Fine," said the president. "And what does he have on his uniform?" he asked, pointing to rows of medals.

"I don't know," answered the pupil. "The teacher didn't tell us that."

"Does anyone know?" queried the president.

A little boy in the back of the room took a guess. "Watches?"

MĒBELU DARBŅĪCA

izpilda visus MĒBELU PASŪTĪNĀJUMUS

pēc katra izvēles vai gatava zīmējuma. Izjaucamie skapji, stāvlampas, rakstāmgaldi. Visa veida polsterēšanas darbi. Modernizējam virtuves, iebūvējam skapjus, izgatavojam logus, durvis un veicam izlabojumu darbus. Logu un mēbeļu stiklu sagāde un piegāde. Izgatavojam spoguļus spēc vēlēšanās

Pasūtījumus pieņemam arī DŽILONGAI un BALARATAI.

Tuvāka informācija personīgi vai rakstiski:

Rozenbergs

30 NELSON RD, BOX HILL, VIC vai G. Steinberga veikalā.

TERVETIESUS Dreimani Adolfa, Nemmiku Jāni, Prauliņu Jāni, Strīki E. un Velēnu V. lūdz paziņot savas adreses: L. Everts, 11Rothschild St., Melbourne, S.E. 9. 2r.

A. Ziles transports

13 NORFOLK ST, MAIDSTONE, VIC. Tālrūnis MW 4673.

DELIKATESU VEIKALS

Pirmais eiropisko delikatesu veikals Sidnejā, pastāv 26 gadus, īpašnieka slīmbās dēļ pārdodams. Plaša latviešu un citu eiropiešu klientūra. Cena 2200:0:0 plus preču vērtība. Tuvākas ziņas: DELICATESSEN SHOP, 202 Campbell St., Darlinghurst, SYDNEY. l.

Dr. A. Nemes

speciālists bērnu slīmbās nav reģistrēts N. S. W. dod padomus draugiem un paziņām 2 BAYVIEW ST., BRONTE — SYDNEY Tālrūnis FW 1903

Zeltkaļa darbnīca un latviešu dailamatniecības salons

ROTA

67. VEIKALS STRAND ARKADE, GEORGE ST., SIDNEJAS centrā Arkādē atrodas blakus Nicholsona mūzikāliju veikalam, starp Market un King ielām. Ieejot arkādē, lifts vai trepes pa labi. SALONS ATRODAS I. STAVA (BALKONĀ)

Piedāvājam augstākās kvalitātes-latviskās, etnogrāfiski pareizas rotas. Gatavojam rotas zeltā un sudrabā pēc pasūtītāja gaumes vai zīmējuma. Izpildām visus rotas lietu pārstrādājumus un labojumus. Lielā izvēlē dārgakmeņi un brīlanti par pieejamām cenām. Augstākās kvalitātes Baltijas dzintars. Garantējam līdz 6 mēnešiem par pulksteņu labojumiem. Krājumā labāko dailamatnieku darbi ādā, kokā un keramikā.

Lielā izvēlē jaunākās, greznas iesietas grāmatas. Latviešu mākslinieku gleznas un grafikas. Latviskas apsveikumu kartītes

EIROPIEŠU OPTISKO PIEDE-RUMU TIRGOTAVA! Izgatavojam KĀTRA VEIDA ACENES

Visu veidu labojumi Pirmšķirīgs Eiropas optika darbs Darbdiens 9-18, sestdienās 9-13

OPTO

430 Bourke Street, Melbourne Tālrūnis MU 4093

PIEDALĪETIES Leonarda Normana ZIRGSACIKŠU APTAUJAI! Laimejiet £100 vai vairāk!

Jums tikai jāizvēlas 4 zirgi, kas pēc Jūsu domām uzvarēs nāk. sestdienas sacīkstēs Sidnejā, Brisbēnā v a i Melburnā. Uzrakstiet zirgu vārdus un tos kopā ar tukšu Misdora tabakas iesaiņojumu nosūtīt: „Leonard Norman Racing Quiz” adresējot Jūsu tuvākai Macquarie sistēmas raidstacijai. Klausiet Clifa Cary's raidījumā nāk. sestdien. Kas zina? Varbūt Jūs laimēsiet 100 vai vairāk mārciņas?

BLENDĒJUMS: slavens kopš 100 GADIEM

KVALITĀTES TABAKĀM

Rosenberg Furore — Typical Red Procedure

The campaign being waged on behalf of Julius and Ethel Rosenberg, is an excellent illustration of the operation of international communist propaganda, according to S. Anhil Fineberg, community service director of the American Jewish Committee.

Fineberg, in an article written for the July issue of the American Legion magazine, outlined the confusion and deception employed by the communists in their attempts to make martyrs of the Rosenbergs, and to create a "cause celebre" throughout the world.

The author of the article is an internationally recognized authority on inter-group relations. His major books, overcoming anti-semitism, and crime without punishment, are standard works in use by community relations agencies.

Throughout the world, Fineberg says, the communists are hailing the couple as "martyrs of peace" and for sentencing the Rosenbergs to death, the United States "is being assailed in 50 languages as 'savage,' 'barbaric' and 'inhuman.'" This, he declares, comes from the same people who make no protest for the "millions of helpless victims who have been done to death behind the Iron Curtain."

In reviewing the Rosenberg case, Fineberg writes: "One of the most absurd arguments of the propagandists is that Russia was our ally at the time they obtained the atomic information which they gave to Anatoli Yakovlev, Soviet vice-consul and spy in New York. . . . The congressmen who wrote the Espionage Act of 1917 (under which the Rosenbergs were convicted) were aware that today's friend might be tomorrow's enemy. The acts they forbade apply to anyone performing them on behalf of a 'foreign power'."

"The Rosenbergs were discovered because the trial of espionage led straight to their door. Klaus Fuchs, when apprehended in England, described a courier of the spy ring whose name Fuchs did not know. The FBI by skillful detection identified Harry Gold as that courier. Fuchs confirmed the identification and Gold confessed. Gold revealed that he conveyed information stolen by David Greenglass from Los Alamos to New York Trapped by Gold's confession, Greenglass admitted that he had been induced to engage in espionage by the Rosenbergs. Thus the whole story unfolded and much of it revolved about the Rosenbergs."

"The guilt of the Rosenbergs was demonstrated beyond reasonable doubt to a federal court jury, which heard the evidence in March, 1950. They heard all the evidence, both the prosecution's and that of the defence. . . . The manner of the Rosenbergs and their responses were anything but convincing. They refused to answer even some trivial questions on the grounds that to do so might incriminate them. The most that they and their astute attorney could do was to deny everything and to disprove nothing."

"The Rosenbergs were so obviously guilty that the entire public, which had been reading the evidence in their daily newspapers, fully agreed with the jury's verdict. Not a single prominent person expressed any doubt at that time."

Significantly, Fineberg points out, "from the time that Julius and Ethel Rosenberg were arrested and until their conviction, no communist organization or periodical suggested that the Rosenbergs might perhaps be innocent."

"This failure of the communists immediately to take up the Rosenberg's cause, Fineberg says, indicates "that in this instance they probably had inside information about what the Rosenbergs had been doing for their Russian masters."

"As long as there was likelihood that the Rosenbergs might confess," he writes, "it was best to write them off as expendable."

But the communist propagandists did an abrupt about-face when it became apparent that the Rosenbergs were going to remain silent. Fineberg says. It was then that the possibilities of a campaign built upon deception and confusion became apparent to communist propagandists, and communist-inspired groups and individuals in every country of the world focussed their attention on the convicted couple.

The article says that in "their propaganda efforts to exploit the case, communists and fellow travellers throughout the world and particularly in the United States labored long hours and with great diligence. Typical instructions to the faithful were issued on December 18 and 19, 1952: 'Print two and a half million pieces of literature in the next three weeks; begin a day and night clemency vigil in Washington, D.C., December 27; bring thousands of people to Washington January 4 and 5; place radio, T.V. and newspaper advertising wherever it can be purchased; gain approval and co-operation of largest and most representative bodies of persons; make every effort to secure participation of religious, labor and professional groups, whether or not they have spoken up for clemency; send letters and delegations to every senator and congressman on the week-ends they are home; send delegations to see mayors, governors and other officials. . . . 'All this to save two lives?' Fineberg asks. 'Well, hardly. The Reds knew well enough they were making it appear that if the President granted clemency it would seem that American justice is subject to communist pressure. The communists were using, not helping, the Rosenbergs.'"

One of the organizations set up by the communists was the Committee to Secure Justice for the Rosenbergs. Its chairman is a "veteran party-liner, Joseph Brainin," Fineberg says, and its sponsors a typical communist-front list. This committee was well aware that it could not succeed without the aid of non-communists and anti-communists.

"No one would be impressed by the fact that the communists condemned the death sentence of espionage agents who stole atomic secrets for Russia," Fineberg continues. "The problem was how to inveigle others into their camp. At the start they suffered two reverses. They tried to picture the case as one in which civil liberties were denied and as an instance of anti-semitism. They were rebuffed on both scores."

"On May 2, 1952, Herbert M. Levy, staff counsel of the American Civil Liberties Union, issued a memorandum which, point by point, made hash out of the Rosenberg committee's major arguments. The memorandum declared that there had been no violation of civil liberties in the trial and sentencing of the Rosenbergs. Also in May, all of the six National Jewish Community Relations agents and all the local Jewish agencies denounced the committee for attempting 'to inject the false issue of anti-semitism into the Rosenberg case' and called it 'a communist inspired group.'"

"It is comforting to note that of the hundreds of American columnists and journalists only a few voiced doubt about the rightness of Judge Kaufman's sentence," Fineberg says. "Many editors," he continues, "recognized the fraud that was being perpetrated and served warning. A significant attempt to caution the unwary came in a statement by six religious leaders who, on January 6, said: 'The case of the convicted atom spies, Julius and Ethel Rosenberg, is being exploited by typical communist trickery to destroy faith in our American institutions.'"

—U.S.I.S.

BĀZNICAS ZĪNAS
ADELAIDE latv. kat. dievk. svētd., 28. jūnijā pl. 10.30 sv. Jāzepa bazn., 187 Pirie St. Grēksūdze no pl. 10. Pēc misas Jēzus Sirds mēn. dievk. un lūgš. par tēv. EV. lut. sv. Jāņa draudzēs dievkalpojumi Tasmanijā: 26. jūn., pl. 20 sv. Jāņa bazn. Launcestonā. 28. jūn. pl. 16 sv. Marijas anglik. bazn. Hobartā. Dievkalpojums vadīs māc. J. Pilmanis no Sidnejas. Jaunieši iesvētē Ziemeļsvētkos lūgti pieteikties māc. Elm. Kocinam nekavējotī personīgi, pa tālruni vai ar vēstuli. Draudzē kristīta: Silvija Aija Ulmanis. Miris Mārtiņš Jaungietis, 70 g.v.

LATV. ev. lut. bazn. Viktorijā dievkalpojumu Melburnā māc. A. Buģis vadīs svētd., 28. jūnijā pl. 16 Sv. Trīsvienības bazn., Parlamenta lauk.

MELBURNAS ev. lut. latv. dr. dievkalpojums svētd., 28. jūnijā pl. 15 Austrālijas bazn., 19 Russel St. City, prāv. A. Grosbacha vad. Salaulāti: Jānis Osvalds Cīrkšis ar Līdiju Jaunozols, dzim. Rechtsprechers.

SIDNEJAS ev. lut. latv. dr. dievkalpojumi: Sidnejas ev. lut. bazn., svētd., 12. jūlijā pl. 4 pp., Skaiviles ģim. nometnē, svētd., 5. jūlijā pl. 10. Jaunatnes iesvētē Ziemeļsvētkos, pieteikšanās līdz 31. okt. — Sarīkojumi: svētd., 28. jūn. pl. 3 pp. Igaunju b-bas namā Jāņu pēcpusdienu ar īpašu Jāņu dienas uzvedumu.

SIDNEAS latv. katoļu dievkalpojums Flemingtonas sv. Dominika bazn. 5. jūlijā pl. 11. Pirms sv. Misas grēksūdze, pēc dievk. lūgšanas pie Vissvētākā sakramenta, svētbīta un isa sanāksme.

PAR AVIZĒM UN AVIZNIECĪBU
Turpinājums no 2. lappuses
Latvijā pēc tās atbrīvošanas vajadzētu izdot vienu lielu un plašu dienas avīzi, neatkarīgu no jebkādas politiskas partijas vai virziena. Blakus parastiem dienam notikumiem un sludinājumiem, tur vajadzētu būt par dzejojīm, laba romāna fragmentam, mākslas, literatūras un zinātnes nodalīti, ārzemju nodalīti un ievadrakstiem ar audziātāju nozīmi. Tā kā tik plaša avīze ar mazu tirāžu izmaksātu dārgi, būtu ieteicams šo laikrakstu ar helikopteriem piegādāt citām pilsētām. Tā palēninot pašizmaksu un līdz ar to avīzes maksu. Daudzu mazu avīžu iznākšana tikai pazemina katras avīzes standartu, kādēļ daudzi lasītāji sākus mazvērtīgus izdevumus nemaz neapņēmt, bet apmierināties ar dienas ziņu noklausīšanās radiofonā. Vēlākos gados, materiāli turībai pieaugot, tad arī varētu izdot vairākas avīzes Rīgā un citās tālākās pilsētās. Cenzūru gan es neieteikšu ievest, jo tā traucē brīvu domu izteikšanu un sagatavo ceļu diktatūrai.

Ja es būtu atbildīga valsts darbiniece atbrīvotajā Latvijā, es nodibinātu žurnālistikas fakultāti pie mūsu universitātes, lai tā sagatavotu redaktorus un žurnālistus mūsu periodikai.
Dzintra Grīnfelde, 15.g.v., Kovrā.

REDAKCIJAI PIESŪTTI:
Kārlis Ulmanis — 75 gadi. Rakstu krājums. Apgāds Brīvā Zeme, Nūjorkā.
Pašu jauniešu žurnāls Ulube, Nr. 5., izd. A. Ozoliņa apgāds Eitīnā, red. E. Berkmanis.

PLAŠI 14. JŪNIJA SARIKOJUMI

Turpinājums no 3. lappuses.
IzJUSTS MIRKLIS NŌKĀSLĀ
14. jūnija piemiņas brīdī Nūkāslā baltieši vienkāršā, bet izjustā sarīkojumā atcerējās savus aizvestos tautiešus. Daudziem austrāliešu viesiem pārskatu angļu valodā sniedza lietuvietis J. Viskauskas. Savus tautiešus uzrunāja igauņi J. Kaljots, lietuvietis Dr Šeškus un latviešu DV pārstāvis V. Cinišs. Piemiņas brīdī dziesmām kuplīnāja S. Ķepīte-Ozoliņa. R. E. **PLAŠI PIEMIŅAS SARIKOJUMI HOBARTĀ**

Hobartā aizvesto baltiešu piemiņas sarīkojums sākās 13. jūnijā vakarā, kad latviešu sanāksmē atklāja L. Vinegers, pēc tam sekojot inž. J. Veldes referātam. 14. jūnijā baltieši un viņu austrāliešu draugi, kopā ar 100 cilvēku, Doma pakalnā pulcējās ap kritušo karavīru pieminekli. Vaināgu nesa latvietis J. Palkovs un lietuvietis A. Kantvilas. Runāja igauņi Dr. K. Krūps.

Vēlāk notika piemiņas akts, ko atklāja pilsētas galva Herriss. Pulcējās ar 250 dalībnieku. Pēc pils. galvas ievadvārdiem, viens no Hobartas labākajiem advokātiem J. B. Pigots runāja par humanitātes triumfu, apbrīnojami labi izdziejnoties Baltijas tautu likteņu izpratnē. Sekoja baltiešu pārstāvju referāti. No latviešiem runāja inž. J. Velde. Baltiešu zaudējumu komunistu terorā rādīja 3 diagramas. Pēc ik runas atskanēja attiecīgās valsts himna. Koncertā piedalījās baltiešu mākslinieki. Latviešu dziesmas dziedāja dubultkvartets. Sīrsnīgais sarīkojums Hobartas pilsētās namā ilga 2 stundas.

Vakarā Hobartas raidītāji atskanāja baltiešu mūziku. Raidījums beidzās ar J. Vitola Gaismas pīli. K. R.

BIČVORTĀ
baltieši 14. jūnijā pulcējās kopējā dievkalpojumā katoļu baznīcā. No turienes baltieši ar vaināgu, kuru nesa trīs tautu meitas, devās kopējā gājienā uz karā kritušo pieminekli, kur godināja par brīvību un cilvēka tiesībām kritušos. Bičvortas laikraksts 14. jūnijā ievietoja Aizvesto dienu veltītu M. Tēnisona rakstu.

BEZ 14. JŪNIJA PIEMIŅAS ORANŽĀ
Oranžas latviešu biedrība pašlaik pārdzīvo ļoti grūtu brīdi. Vai tiešām mūsu pasivitāte un nesakapans ir tik lielas, ka biedrībai būs jāievēl likvidācijas komisija? Lai cik žēl arī nebūtu, bet pašreizējais stāvoklis tāds izskatās.
7. jūnija OLB pilnsapulcē gan bija ieradušies 30 proc. biedrības biedru, bet jaunu valdi nevarēja ievēlēt, jo neviens nekandidēja. Pēc 4 stundām sapulci pārtrauca. Reizē arī vecā valde no tālākās darbības atteicās. Tāpēc arī izjuka labi ievadītais 14. jūnija sarīkojums.
Biedrības līdzšinējais priekšnieks V. Liepa pieliek visas pūles un enerģiju, lai stāvokli glābtu, bet cik ilgi būs panākumi, to rādīs nākotnē. —ns.

NEPATĪKAMĀKI VĒROJUMI
Pateikt, ka mēs, eiropieši, esam kultūras ļaudis, jā — pateikt to prot ikviens emigrants. Bet tas vēl nenozīmē, ka protam arī kultūras tautu cienīgi uzvesties. Tā pat Aizvesto piemiņas aktā Sidnejā redzējām brīžus, kas nedeva pašu labāko liecību par dažiem akta apmeklētājiem.
Sarīkojuma sēru noskaņas dēļ publika bija lūgta programmas izpildītājiem neaplaudēt. Bet kas gan ies ievērot tādus sīkumus: brīžiem publika aplausi ribēja kā boksā arēnā. Arī Elviras Ārones dziedātā Ave Maria saņēma savu tiesu.
Pie ieejas zālē par kārtību gādāja gaidas, skauti un jaunieši tautas tēpos. Viss jau būtu izgājis gludi, ja koncerta laikā nebūtu gadījies atgriezties un ieradīt 4 gaidas atsēdušās pavisam cārā.

SIDNEJAS LATVIEŠU EV. LUT. DR. DAMU KOMITEJA rīko svētdien, š.g. 28. jūnijā pl. 3. p. p. Igaunju biedrības namā

JĀŅU PĒCPUSDIENU
Īpašu jāņu uzvedumā piedalās Jāņu tēvs un māte, Sidnejas latviešu jaunatnes kopas jaunatne un centra svētdienas skolas audzēkņi. — Visi mīļi ielūgti.

Austrālijas Latvietis

LAIKRAKSTS LATVIEŠIEM AUSTRĀLIJĀ
Redakcijas ko'ļlējija:
Z. Bārda, E. Dēlīņš, Sp. Klauverts, J. Sarma, Arn. Smīts, A. Kalēja—Tamuža.
IZNAK — KATRU SESTDIENU
ABONĒŠANAS MAKSA:
ar piesūtīšanu par 3 mēnešiem 12 šilipi, par 6 mēnešiem 24 šilipi, ar gaisa pastu Austrālijā un Jaunzēlandē par 3 mēnešiem 18 šilipi. Atsevišķs numurs maksā 1 šil. SLUDINĀJUMU MAKSA: 1 šilipi par vienaslējgu rindur. VISA KORESPONDENCE un maksājumi adresējami: Mr. E. Dēlīņš, Box 69, P. O. PRAHRAN, Victoria. REDAKCIJAS PĀRSTĀVIS runājam pa tālr. WA 8009 (Melburnā) pirmdienās un ceturtdienās no pl. 18—20.

MAJĀS, MAJĀS, MAJĀS — VISLIELĀKĀ IZVĒLĒ

Dewi M. Thomas
AUCTIONEER
REAL ESTATE SPECIALIST - INSURANCE BROKER
702 Sydney Rd., Albion St. stūrī, Brunswick, Victoria
Telephone FW 2525, FW 2070
FIRMAS PĀRSTĀVIS JĀNIS BRENNERIS

PĀRPRATUMU NOVĒRŠANAI PAZINOJU

rudzu maize "Riga"

vairs nav mans ražojums.
Tagad Sidnejas un apkārtnes kontinentālo preču veikalos dabāj. manis ceptā tīra rudzu maize ar iespiedumu **"BERG"**
MAIZNIEKA AMATA MEISTARS
Valdemars Bergmanis

JĀŅU VAKARU

PRAHRAN PILSĒTAS NAMA LIELĀJĀ ZĀLĒ
Šim gadījumam sagatavo sevišķu Jāņu uzvedumu MLB drāmas ansambļa iestudējumā ar MLB koru un deju grupas „Daugavieši” piedalīšanos. Režiju vada režisore Līcija Kalniņa. Dekorātors un scenārija autors mākslinieks Laimonis Lauva.
Pēc uzveduma jāutrs Jāņu vakars. Atspirdzinājumi, BOLE — JĀŅU DIENAS UZKOZAMIE — ALKOHOLA LIETOSANAS ATĻĀUJA
Sākums pl. 8 vakarā, beigas pl. 2 naktī. Sarīkojuma vietā visērtāk nokļūt ar vilcienu, braucot no Flinders St. stacijas 8 platformas līdz Prahran stacijai, vai ar ielu dz. Nr. 7 no Swanston St. City līdz Chapel St., kā arī ar ielu dz. Nr. 77. no Batman Ave, City, līdz Prahran pils namam ieeja 7-6, gaidīpi būs dab. atsevišķi

G. Steinberg's

APGĀDI GRĀMATNĪCA
IMPORTĀKSPORTA FIRMA

Grāmatnīca un dāvanu salons „Collins Vogue”
8, Midway Arcade,
256, Collins Street, C.1.
Melbourne, Tālr. Central 3199

Pasta adrese:
Box 829F, G. P. O.
Melbourne, C. 1.
Birojs:
Tālrūmis FW 2691

PIEDĀVĀJAM JAUNĀKĀS GRAMATAS

